

**Posudek oponenta rigorózní práce PhDr. Radka Tomáše:
„Konfiskace a přidělové řízení podle dekretů prezidenta republiky
v rozhodovací praxi českých soudů“**

Předmětem posudku je **posouzení rigorózní práce PhDr. Radka Tomáše**. Předložená rigorózní práce má celkem 121 stran, z toho 101 stran vlastního textu práce a skládá se ze 4 dále členěných kapitol, včetně úvodu a závěru práce, jedné přílohy, seznamu pramenů, česky a anglicky psaného abstraktu, klíčových slov a anglicky psaného resumé. Z formálního hlediska tak splňuje požadavky kladené na rigorózní práci.

Posuzovaná práce se zaměřuje na velmi sporné období historie pozemkového vlastnictví a zkoumá dekry prezidenta republiky a navazující přidělová řízení z pohledu rozhodovací praxe českých soudů. Analyzuje prezidentské dekry a související právní předpisy na základě závěrů soudů, zejména Nejvyššího a Ústavního, které se zabývaly těmito právními normami zejména v rámci restitučních řízení. Byť se tedy téma práce soustřeďuje na moderní historii pozemkového vlastnictví, jeho význam pro současnost a aktuální přesahy jsou značné. Posuzovanou materii hodnotím jako náročnou vyžadující nejen orientaci v otázkách právních (v prezidentských dekretech, souvisejících právních předpisech a rozhodnutích soudu), ale též pochopení historických a politologických souvislostí. Z pohledu aktuálnosti a náročnosti tématu hodnotím téma posuzované práce jako vhodné i pro rigorózní práci.

Práce je vedle úvodu a závěru členěna do dvou základních kapitol. V první z nich se autor soustřeďuje na právní předpisy relevantní pro téma práce, konkrétně příslušné dekry prezidenta republiky, zákon č. 31/1947 Sb., o některých zásadách při rozdělování nepřátelského majetku konfiskovaného podle dekretu prezidenta republiky ze dne 25. 10. 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a fondech národní obnovy a další související právní předpisy. V této části autor detailně popisuje tyto právní předpisy, resp. jejich jednotlivá ustanovení.

Vlastní rozbor prezidentských dekretů a dalších souvisejících právních předpisů následuje v další kapitole práce nazvané „Právní otázky vyplývající z konfiskace majetku a jeho přidělování podle dekretů prezidenta republiky a jejich řešení v rozhodovací praxi českých soudů“. Tato dále členěná kapitola je jádrem práce. Autor se věnuje v jednotlivých subkapitolách problematice ústavnosti a legitimacy prezidentských dekretů, nabývání a pozbyvání vlastnického práva k majetku zkonfiskovanému na základě prezidentských dekretů, problematice držby a vydržení konfiskovaného majetku, otázce věcných břemen vzniklých na základě dekretů, resp. možnosti jejich vzniku a problematice zmírnění některých křivd vzniklých při aplikaci konfiskačních předpisů. Byť se autor věnuje pouze vybraným otázkám, jedná se o otázky významné a vhodně zvolené. Je třeba ocenit velké množství judikátů, ze kterých autor čerpá a analyzuje je. Určitým slabším místem práce je citování příliš dlouhých pasáží soudních rozhodnutí. Úskalím práce, daným především volbou tématu, je také spojení jednotlivých otázek, kterým se autor věnuje do logicky propojeného celku. Podle mého názoru se však s tímto problémem autorovi podařilo vypořádat a práce tak poskytuje poměrně ucelený přehled o

zásadních otázkách týkajících se ústavnosti prezidentských dekretů, nabývání vlastnického práva na jejich základě a zmírnění křivd způsobených při aplikaci dekretů. Tento rámec je doplněn o dílčí témata, konkrétně problematiku vzniku věcných břemen a držby zkonfiskovaného a následně přiděleného majetku (zejména pozemků). Jednotlivé subkapitoly obsahují zhodnocení a zejména závěry týkající se vznesených problémových okruhů. Závěr práce poměrně výstižně shrnuje a zobecňuje závěry plynoucí z judikátů a odborné literatury týkající se analyzovaných okruhů prezidentských dekretů a souvisejících právních předpisů.

Celkově oceňuji původnost, resp. originalnost práce a zpracování velkého množství judikátů s odpovídajícím zobecněním a utříděním a s využitím odpovídající odborné literatury k danému tématu. Slabším místem práce je její logické uspořádání do jednoho celku, autor místy odbíhá ke konkrétním dílčím zajímavým otázkám, které však již jen okrajově souvisí s danou kapitolou, nicméně celkově se autorovi daří držet se základní struktury práce, která je dána vhodně zvoleným okruhem třech nosných a stěžejních témat dekretů (ústavnost, nabývání vlastnického práva ke konfiskovanému majetku a zmírňování křivd vzniklých při aplikaci dekretů).

Práce s literaturou je na odpovídající úrovni, oceňuji množství pramenů, zejména soudních rozhodnutí, které autor ke zpracování tématu využil. Pro stránce jazykové a grafické k práci nemám žádné připomínky.

Předložená rigorózní práce PhDr. Radka Tomáše podle mého názoru splňuje požadavky kladené na rigorózní práci, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě.

V rámci obhajoby doporučuji, aby se autor věnoval těmto otázkám:

Které podstatné otázky prezidentských dekretů a navazujících přidělových řízení považujete z pohledu vlastnického práva k dotčeným pozemkům za dosud uspokojivě nevyřešené, resp. u kterých otázek týkajících se vlastnického práva k pozemkům dotčeným dekrety prezidenta republiky lze podle Vašeho názoru očekávat judikaturní posun?

V Praze dne 21. srpna 2017

JUDr. Martina Franková, Ph.D.
oponent